

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yhteisön innovaatiopolitiikan uudelleentarkastelu muuttuvassa maailmassa”

KOM(2009) 442 lopullinen

(2010/C 354/19)

Esittelijä: **Henri MALOSSE**

Komissio päätti 2. syyskuuta 2009 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yhteisön innovaatiopolitiikan uudelleentarkastelu muuttuvassa maailmassa

KOM(2009) 442 lopullinen.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 2. maaliskuuta 2010.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 17.–18. maaliskuuta 2010 pitämässään 461. täysistunnossa (maaliskuun 17. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 108 ääntä puolesta ja 1 vastaan 2:n pidättyessä äänestämästä.

1. Innovaation määrittelyminen

1.1 Komission tiedonannon määritelmän mukaan ”innovointi on kyky käsitellä uusia ideoita ja muuntaa ne kaupallisiksi tuloksiksi käyttäen uusia prosesseja, tuotteita tai palveluja paremmin ja nopeammin kuin kilpailijat”⁽¹⁾.

1.1.1 Kyvyn lisäksi innovaatio tarkoittaa toimintaa eli prosessia, jonka ansiosta joko olemassa olevia tai kokonaan uusia ideoita voidaan muuntaa tuloksiksi.

1.1.2 Innovaatio syntyy usein yhteisen toiminnan (yritysten yhteenliittymät, työmarkkinaosapuolet, tutkijat) tuloksena, ja erityisesti työntekijöiden ideoinnin ansiosta sen kohteena voi olla myös yrityksen sisäinen toiminta. Maailmanlaajuisen kilpailun vuoksi eurooppalaisten yritysten on kehitettävä entistä parempia menettelyjä, joiden avulla yritysten palkansaajat osallistetaan niiden tulokseen ja joilla kannustetaan työntekijöiden luovuutta.

1.1.3 Innovointi voi myös liittyä aloihin, jotka eivät vaikuta välittömästi markkinoihin, kuten esim. inhimillinen kehitys, terveys, sosiaaliala, ympäristö, yleishyödylliset palvelut, kansalaisyhteiskunta tai kehitysapu.

1.2 Innovaatio olisikin nähtävä paremminkin yhteiskunnan tavoitteena ja inhimillisen luovuuden hyödyntämisenä, jolla edistetään kestävä ja eheämpää taloudellista kehitystä.

1.2.1 Innovaation avulla on löydettävä vastauksia kuluvan vuosisadan yhteiskunnallisiin haasteisiin: kestävään energiahuol-

toon ja ilmastonsuojeluun, väestökehitykseen, globalisaatioon, alueiden vetovoimaan, työpaikkojen luomiseen sekä sosiaaliseen koheesioon ja oikeudenmukaisuuteen.

1.3 Innovaatio ei ole itsetarkoitus. Sillä edistetään yhteiskunnallisia tavoitteita, jotka voidaan tiivistää käsitteisiin ”edistys” ja ”kestävä kehitys”, ja on sovittava siitä, miten nämä käsitteet määritellään ja miten niitä mitataan.

On kiinnostavaa, että unioni voi toimia alan uranuurtajana ja määrittellä ja käyttää uusia taloudellisia ja yhteiskunnallisia indikaattoreita, joilla voidaan mitata ajallisesti alan kasvua ja kehitystä⁽²⁾.

2. Euroopan unionin toimet

Tiedonannossa arvioidaan luonnollisesti myöskin yhteiskunnallisissa toteutettuja toimia niin toimintaedellytysten parantamisen, innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen markkinoille saattamisen edistämisen, yhteisvaikutusten luomisen kuin rahoituksen aloilla. On syytä korostaa, että tiedonannossa keskitytään pääasiassa tekniseen innovaatioon.

”Yhteisön politiikka” -käsitteen käyttö innovaatioista puhuttaessa on varsin mahtipontista, sillä kuten tiedonannossa tehdyssä arvioissa osoitetaan, kyse on pikemminkin toimenpiteiden ja toimien kokonaisuudesta, jota on tarkoitettu koordinoituna. EU:lla ei nimittäin ole asiassa omaa lakisääteistä toimivaltaa (toimivalta toimien tukemiseksi).

⁽¹⁾ *Creating a national innovation Framework*, Science progress, Richard Nedis & Ethan Byler, huhtikuu 2009.

⁽²⁾ Kuten talouden suorituskyvyn ja sosiaalisen edistyksen mittaamisesta annettussa komission kertomuksessa (www.stiglitz-sen-fitoussi.fr) suositellaan, indikaattoreita määritettäessä on bruttokansantuotteen lisäksi otettava huomioon muitakin, hienosyisiä ja eriytettyjä seikkoja, kuten käytössä olevat tulot, koulutus, ympäristö ja vaurauden jakautuminen.

2.1 Toimintaedellytyksien parantaminen

2.1.1 Tietyillä EU:n toimilla on ollut todellinen myönteinen vaikutus, kuten valtiontukia koskevien sääntöjen tarkistamisella siten, että suositetaan ympäristöinvestointeja sekä investointeja tutkimus- ja kehitystoimintaan, tai euroneuvontakeskusten ja innovaatiokeskusten sulauttamisella Yritys-Eurooppa-verkoston (*Enterprise Europe Network*). Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukeva aloite herätti paljon toiveita, mutta ne eivät tähän mennessä ole kuitenkaan johtaneet pk-yrityksien kannalta riittävän konkreettisiin ja näkyviin toimiin ⁽³⁾. Tässä yhteydessä on syytä mainita myös tiedonanto ”Uudet taidot uusia työpaikkoja varten”, joka on oikeansuuntainen mutta toistaiseksi pelkkä tiedonanto vailla täytäntöönpanokeinoja.

2.1.2 Se, että yhteisöpatentista ei ole tehty päätöstä, on sitä vastoin räikeä osoitus Eurooppa-neuvoston kyvyttömyydestä toteuttaa innovaatiotoimintaa suoraan edistäviä tarvittavia toimia. Tästä ovat todisteena yhteisössä haettujen patenttien määrän jatkuva lasku muuhun maailmaan verrattuna sekä eurooppalaisille koituvat selvästi korkeammat kustannukset. EU kärsii näin ollen suojavajeesta, mikä rasittaa etenkin pk-yrityksiä.

2.1.3 Euroopan komission ehdottamat toimet ja välineet on tähän mennessä kohdistettu pääasiassa tarvittaviin innovaatiotoiminnan alkuvaiheisiin ja suuriin julkisiin tai yksityisiin tutkimusyksiköihin. Tätä toimintaa on täydennettävä lisätoimilla ja -välineillä, kuten standardoinnilla, joissa keskitytään entistä vahvemmin ja järjestelmällisemmin innovatiivisiin prosesseihin.

2.1.4 Yleisesti ottaen hallintoelimet voivat erityisesti paikallisesti toimia innovaation lähteinä kaikilla aloilla.

2.1.4.1 Julkisissa hankinnoissa toimeksiantajat suosivat liian usein alhaisimpia hintatarjouksia ehdotusten laadun kustannuksella. Innovointia voidaan kuitenkin edistää suuntaamalla julkisia hankintoja ja parantaa siten kansalaisille tarjottavien palvelujen laatua ⁽⁴⁾.

2.2 Innovaatiopolitiikkojen täytäntöönpano

2.2.1 Tiedonannossa korostetaan, että mahdollisuuksia rahoittaa toimintaa EU:n talousarviosta on vuosien 2007–2013 rahoitusnäkymissä lisätty.

2.2.1.1 Todellisuudessa lisäys ei näy toimijoille, jotka valittavat erityisesti seitsemänten tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelmaan liittyvien menettelyjen hitautta ja monimutkaisuutta. Sama koskee yhteisön rakennerahastoja, joita ei raskaan byrokratian sekä tukien hajanaisuudesta ja täydentävyy-

periaatteesta johtuvan heikon erottuvuuden vuoksi pystyttyä hyödyntämään todellisina innovaatiota edistävinä tekijöinä.

2.2.1.2 Rahoitusasetuksen lähiaikoina tapahtuvan tarkistuksen yhteydessä on määrä yksinkertaistaa, tiivistää ja mallintaa osallistumista, tukikelpoisuutta ja raportointia koskevia sääntöjä.

2.2.2 Tämä pätee myös Euroopan investointipankin (EIP) rahoitusvälineisiin; EIP toimii yleensä välittäjien kautta, ja nämä soveltavat omia ehtojaan. EIP:n ja komission hyväksymät toimet innovoivien pk-yrityksien rahoituksen edistämiseksi ovat huomattavia, mutta niillä ei ole näkyviä vaikutuksia. Yhteisön rahoitusmarkkinat ovat edelleen hajanaiset eivätkä suosi muilla kuin tekniikan alalla toimivia innovoivia pk-yrityksiä. Pankkialaa on valtiotasolla kannustettava ottamaan entistä enemmän riskejä pk-yritysten rahoittamisessa.

2.2.3 Uuden kilpailun ja innovoinnin puiteohjelman tavoitteena oli koota yhteen jo olemassa olevia mutta hajanaisia toimia ja ohjelmia. Toimet on tosiasiasa edelleen lokeroitu ala-ohjelmiin, eikä niiden johdonmukaisuutta ole näytetty toteen. Lisäksi kilpailun ja innovoinnin puiteohjelmaan myönnetty, seitsemän vuotta kattava budjetti on suuruudeltaan 3,6 miljardia euroa. Se on vähän, kun otetaan huomioon Euroopan unionin haasteet.

2.2.4 Yhteisön ohjelmien on vaikea saavuttaa niille asetettuja, erityisesti yksityisen sektorin ja etenkin pk-yrityksien osallistumista koskevia tavoitteita. Käytettävissä olevat varat osoitetaan ensisijaisesti julkisille laitoksille yksityissektorin kustannuksella. Tutkimukseen ja innovaatioon osoitettavien julkisten varojen tehokas hallinnointi ja kyseisten investointien todellinen vaikutus EU:n talouteen ovat ETSK:n mielestä ratkaisevan tärkeitä kysymyksiä.

2.2.5 Yhteisöohjelmia ja kansallisia ohjelmia ei koordinoita tehokkaasti. Ei esimerkiksi ole olemassa jäsenvaltioiden ja EU:n yhteistä suunnitelmaa, jonka avulla voitaisiin välttää sekoittamasta lisäarvoa ja täydentävyyttä toisiinsa.

2.3 Yhteisvaikutusten luominen

2.3.1 Lissabonin strategian yhteydessä laaditut kansalliset uudistusohjelmat tarjoavat jäsenvaltioille innovaatioalan viittekehäksen. Lähestymistapojen huomattava epäyhtenäisyys ja työmarkkinaosapuolien ja muiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden vähäinen osallistuminen lähestymistapojen kehittämiseen ja täytäntöönpanoon heikentävät kuitenkin niiden vaikutusta ja tehokkuutta.

2.3.2 Eurooppalainen tutkimusalue kehitettiin järjestelmän johdonmukaisuuden ja jäsenvaltioiden välisten yhteisvaikutusten parantamiseksi. ETSK katsoo, että tästä olisi todella pyrittävä tekemään tulevaisuuden painopisteala, johon sitoudutaan paljon aiempaa vahvemmin.

⁽³⁾ EUVL C 182, 4.8.2009, s. 30.

⁽⁴⁾ Ensimmäinen askel on otettu edelläkävijämarkkinoita koskevan aloitteen yhteydessä (toimeksiantajien lähentäminen innovoivien yritysten suosimiseksi sopimuksenteossa), mutta tuloksia on tarkasteltava lähemmin (toiminta käynnistettiin syyskuussa 2009).

2.3.2.1 Esimerkiksi Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) ei pysty nykyisessä muodossaan täyttämään sille alkuun asetettua tehtävää edistää tutkimussektorin, yritysten ja koulutusalan välistä vuoropuhelua. Suhteellisen vähillä varoilla toimiva (2,8 miljardia euroa kaudella 2008-2013) ⁽⁵⁾ EIT on edelleen vain näennäinen väline, jota yhteisön ohjelmia huonosti tuntevien yritysten on vaikea hyödyntää.

2.3.3 Viimeisin innovaatioiden tulostaulu ⁽⁶⁾ osoittaa, että Euroopan innovatiivisimpia valtioita yhdistävät tietyt seikat: niissä käytetään merkittävästi varoja koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen, tutkimukseen ja kehitykseen sekä välineisiin, joilla tuetaan innovaatiota. Tähän voitaisiin lisätä työmarkkinaosapuolien vuoropuhelun ja kansalaisvuoropuhelun hyvät käytänteet.

On pyrittävä kehittämään entistä parempaa synergiaa, jotta tällaiset hyvät käytänteet yleistyisivät EU:ssa ja jotta EU:n ja jäsenvaltioiden lähentämistä tuettaisiin nykyistä avoimemmin, kun on kyse yhteisistä, koordinoituista poliittisista päätöksistä, joilla edistetään kyseisiä keskeisiä menestystekijöitä.

2.3.4 Myös kansalaisyhteiskunnan toimijoiden sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kumppanuuksissa on päästävä osalliseksi tästä synergiasta.

Esimerkiksi klustereiden ansiosta yliopistot ja tutkimuslaitokset voivat tehdä tehokkaasti yhteistyötä yritysten kanssa julkisilla ja yksityisillä investoinneilla tuettujen rakenteiden puitteissa. Klustereista on saatu valtiotasolla myönteisiä kokemuksia, mutta EU ei voi hyödyntää niistä saatavaa etua ilman yhteisön tukipolitiikkaa. EU:n olisi tehtävä ehdotuksia klusterien eurooppalaisittamiseksi, jotta niiden hallinto voitaisiin muuttaa ammattimaiseksi ja jotta klustereita voitaisiin kansainvälistää ja siten optimoida niiden toiminta ja rahoitus.

2.3.5 Innovaatiota tukevissa yhteisön eri ohjelmissa määrittelyjen painopisteiden väliset yhteisvaikutukset on asetettava yhteiskunnallisten haasteiden mukaiseen tärkeysjärjestykseen, sillä samoja painopisteitä löytyy yhteisön eri ohjelmista vailla yhteyttä toisiinsa.

3. ETSK:n suositukset

ETSK kannattaa ehdotusta laatia kunnianhimoinen yhteisön innovaatiostrategia, jossa sovelletaan nykyistä laajempaa ja yhdenmempää lähestymistapaa.

3.1 Peruseriaatteita

— Innovaatiota on tarkasteltava laajassa merkityksessä niin markkinoille saatettujen tuotteiden ja palvelujen kuin ei-kau-

pallisen sektorin sekä yhteiskunnallisen ja sosiaalisen alan kannalta.

— Lissabonin sopimuksessa yhteisön politiikkojen toiminta-alaa laajennetaan innovaatiolle otollisille aloille, kuten kauppapolitiikka, energia, avaruus, matkailu, kulttuuri, terveys jne.

— Innovaatio on perusolemukseltaan poikkitieteellistä ja monialaista, minkä vuoksi täytäntöönpanostrategian ja -keinojenkin olisi oltava monialaisia.

— Innovaation on oltava unionin periaatteiden ja arvojen mukaista. Innovaatio voi nimittäin olla teknisesti ”hyvä”, mutta siitä saattaa kuitenkin koitua epätoivottuja vaikutuksia ympäristölle tai yhteiskunnan yhtenäisyydelle.

— Kansalaiset on perehdytettävä uuteen tekniikkaan tarjoamalla heille mahdollisuus osallistua julkiseen keskusteluun (muuntoogeeniset organismit, ydinvoima jne.).

— Avainteknologioiden (nanotekniikka, mikro- ja nanoelektronikka, fotonikka, kehittyneet materiaalit, biotekniikka, tietotekniikka, simulointi) kehittämistä ⁽⁷⁾ on tuettava kohdenetusti ja samalla otettava huomioon niiden monialainen luonne. On kuitenkin varmistettava, että yhteisön tutkimusohjelmilla edistetään myös innovaatioiden monialaista hyödyntämistä ja että avainteknologian sovelluksia voidaan hyödyntää perinteisillä sektoreilla.

— Painopisteet on määriteltävä suhteessa EU:n yhteiskunnallisiin tavoitteisiin (terveys, ympäristö, energia jne.).

— Yhteisön innovaatiostrategian on perustuttava synergiaan ja kumppanuuksiin yksityissektorin ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa.

— Pk-yritykset on sijoitettava yhteisön tulevan innovaatio-suunnitelman ytimeen. On suosittava kaikkia kehystoimia, ohjelmia ja määräyksiä, joilla helpotetaan innovaatiota pk-yrityksissä.

3.2 Ehdotuksia

3.2.1 ETSK järjesti osana valmisteluryhmän työtä 14. tammikuuta 2009 julkisen kuulemistilaisuuden tekniikan tulevaisuudentutkimuksen laitoksessa Sevillassa Espanjassa. Kuulemistilaisuus, johon osallistui tutkimuslaitoksen edustajia sekä paikallisia innovaatiota tukevia toimijoita, antoi pohjaa käytännön ehdotusten laatimiselle.

⁽⁵⁾ Todettakoon vertailun vuoksi, että MIT:n (*Massachusetts Institute of Technology*) vuotuinen talousarvio on 2,4 miljardia dollaria.

⁽⁶⁾ *European Innovation Scoreboard – Pro Inno Europe*.

⁽⁷⁾ Vrt. Euroopan komission tiedonanto ”Valmistaudutaan tulevaan – EU:lle yhteinen strategia keskeisiä kehitystä vauhdittavia teknologioita varten”, KOM(2009) 512 lopullinen.

3.2.2 Hyvät indikaattorit ja analysointivälineet ovat kaiken politiikan perusta. EU:lla on tällä hetkellä useita analysointivälineitä, kuten Euroopan innovaatiotoiminnan tulostaulu (*European innovation scoreboard*), Euroopan innovaatiokartoitus (*Inno-policy trendchart*), Euroopan klusterien seurantakeskus (*European Cluster observatory*), Innobarometri-tutkimus, alakohtainen innovaatiotoiminnan seurantaelin (*Sectoral Innovation watch*) ja EU:n teollisten T&K-investointien tulostaulu (*EU industrial R&D investments scoreboard*). Johdonmukaisuuden nimissä ETSK suosittelee, että perustetaan yksi ainoa eurooppalainen innovaatiotoiminnan seurantakeskus, johon yhdistetään olemassa olevat välineet mutta jossa vahvistetaan niiden johdonmukaisuutta ja tunnettuutta. Lisäksi arvioinnilla on merkitystä vain, jos tuloksia verrataan tavoitteisiin. Yhteisön tulevalle suunnitelmalle on asetettava selvät tavoitteet, joihin sisältyy myös määrällisiä indikaattoreita. Uuden seurantakeskuksen tulee voida toimia selkeiden tavoitteiden ja indikaattorien pohjalta avoimesti ja itsenäisesti, jotta voidaan taata politiikkojen objektiivinen arviointi.

3.2.3 Perustutkimus on tulevien innovointien välttämätön perusta. Tämän vuoksi ETSK kannattaa tutkimukseen ja etenkin seuraavaan tutkimukseen ja teknologisen kehityksen puiteohjelmaan ohjattavien EU:n asianomaisten määrärahojen lisäämistä. Edellytyksenä on puiteohjelman painopisteiden kohdentaminen (yhteiskunnallisten haasteiden mukaisesti) ja vipuvaikutusten aikaansaaminen kansallisissa ohjelmissa ja yksityisellä sektorilla.

3.2.3.1 ETSK kehottaa lisäksi tutkimaan uusia lähestymistapoja, kuten vastuullisen kumppanuuden käsitettä, joilla voidaan helpottaa pk-yritysten osallistumista yhteisön ohjelmiin. Tarkoituksena olisi keventää hallinnollisia vaatimuksia (tilintarkastukset, raportointi) yhteisen sopimuksen pohjalta.

3.2.4 Tutkimus- ja oppilaitosten, etenkin yliopistojen, ja taloudellisten ja yhteiskunnallisten toimijoiden kumppanuuksien kehittäminen on niin ikään hyvä keino luoda myönteistä synergiaa, jolla tuetaan innovaatiota yrityksissä ja koulutusalailla⁽⁸⁾.

3.2.4.1 EIT:n olisi otettava johtoasema nykyisissä verkostoissa, jotta voidaan edistää uuden teknologian levittämistä kaikille aloille. Ajan mittaan Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin myötä olisi voitava rahoittaa investointeja Euroopan laajuisiin infrastruktuureihin, joissa yhdistyvät tutkimus-, koulutus- ja innovaatiopolitiikka.

3.2.4.2 Lisäksi on kannustettava ohjelmia, joilla edistetään tutkijoiden liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä ja myös yksityisen ja julkisen sektorin välillä. Mainittakoon esimerkiksi tanskalainen teollisuuden alan tohtorinkoulutushanke, jonka ansiosta josakin yrityksessä työskentelevä insinööri voi laatia väitöskirjan seuraten opetusta jossakin toisessa jäsenvaltiossa⁽⁹⁾. Tämä on hyvä käytäntö, jota kannattaisi kokeilla yhteisön tasolla.

3.2.5 EU:n ja jäsenvaltioiden välisen innovaatiota tukevan toiminnan yhdistämisvälineet tulisi ETSK:n mielestä asettaa tulevan ohjelman painopisteiksi. Yhteisön ja paikallistason yhdistäviä lähiverkostoja on siksi vahvistettava huolehtimalla ideoiden ja hankkeiden kohtaamisesta. ETSK suosittelee kaikille kansalaisyhteiskunnan toimijoille avoimien eurooppalaisten kumppanuusfoorumien perustamista. Yritys-Eurooppa-verkosto, joka tukee yrityksiä ruohonjuuritasolla, voisi toimia kyseisten foorumien perustana.

3.2.6 Rahoitusmahdollisuuksien helpottaminen on ensisijaisen tärkeää etenkin innovoivien pk-yritysten ja toimintaansa aloittelevien yritysten kehittämiseksi. Euroopan investointipankin roolia on vahvistettava laajentamalla riskinjoon rahoitusvälinettä. Lisäksi on luotava eurooppalaiset riskipääoman markkinat.

3.2.6.1 ETSK suosittelee niin ikään erityisten toimien toteuttamista pk-yrityksiä tukevan aloitteen puitteissa. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi yhteisön "toisten pörssimarkkinoiden" edistäminen, verokannustimet, joilla yksityishenkilöitä kannustetaan sijoittamaan innovaatiotoimintaan, sekä työntekijäomistusjärjestelmät.

3.2.7 Monissa valtioissa innovoinnin ja yrittäjähenkisyyden voidaan todeta kiinnostavan nuoria yhä vähemmän. Opetusohjelmissa on kannustettava luovuuteen ja aloitteellisuuteen.

3.2.7.1 ETSK ehdottaa, että EU:n toimielinten tuella perustetaan nuorten yrittäjien tukiverkosto naisyrittäjyyttä edistävän verkoston mallin mukaisesti.

3.2.8 Rakennerahastoja on käytettävä nykyistä tehokkaammin, mikäli innovaatiota halutaan edistää koheesio politiikan kohteena olevissa valtioissa. Erityisesti on parannettava toimien kohdistamista sekä vältettävä täydentävyyssperiaatteen pakollista soveltamista, sillä siitä aiheutuu viivästyksiä ja epäselvyyttä. ETSK korostaa kansalaisyhteiskunnan toimijoiden yhteiskunnallista innovaatiopotentiaalia, joka on tähän asti jätetty rakennerahasto- ja opetusohjelmissa täysin vaille huomiota.

3.2.9 EU:n kilpailupolitiikkaa (valtioneuvot, yritysten välinen yhteistyö) on myös mukautettava siten, että tuetaan entistä enemmän innovaatioiden tehokkaampaa hyödyntämistä ja teknologian siirtoa. Tiettyihin erityisaloihin, kuten asuntotuotantoon, perusrakenteisiin ja liikennevälineisiin, on syytä kiinnittää erityistä huomiota, kun otetaan huomioon niiden merkitys ilmastonmuutoskysymyksissä.

3.2.10 Lissabonin sopimuksessa vahvistetaan EU:n toimivaltaa ulkomaankauppa- ja kehitysyhteistyöpolitiikassa. On tartuttava tilaisuuteen hahmotella tieteellisen ja teknologisen vaihdon eurooppalaista politiikkaa ja sovittaa se yhteen jäsenvaltioiden politiikkojen kanssa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vaihtotoimintaan ja yhteistyöhön EU:n naapurivaltioiden kanssa.

⁽⁸⁾ EUVL C 228, 22.9.2009, s. 9.

⁽⁹⁾ Toimintaa rahoitetaan yhteisön Marie Curie -apurahoilla.

4. Päätelmät

4.1 Strategian menestymisen kannalta siihen myönnettäviä varojakin tärkeämpää on, että Euroopan komissiolla ja jäsenvaltioilla on todellista poliittista tahtoa varmistaa strategian täytäntöönpano, etenkin kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kanssa luotavien kumppanuuksien laatu sekä kansalaisten kanssa käytävän vuoropuhelun käynnistäminen. ETSK kehottaakin Eurooppa-neuvostoa ja Euroopan komissiota esittämään innovaatiota edistävän toimintasuunnitelman, joka toimisi Euroopan kasvu- ja työllisyysstrategian (EU 2020) kulmakivenä.

4.2 Yhteisön tulevan innovaatiosuunnitelman lisäksi olisi laadittava aito toimintasuunnitelma ja täytäntöönpanoaikataulu sekä varmistettava toteutettujen toimien seuranta. Suunnitelman oikeudellisella muodolla (suositus, säädös tai mikä tahansa muu muoto) on toissijainen merkitys. Suunnitelman tehokkuus riippuu ennen kaikkea sen sisällöstä ja täsmällisistä, numeroina ja aikamäärinä ilmaistuista täytäntöönpanositoumuksista.

4.3 Strategian tavoitteena tulee olla sellaisen todellisen ”yhteisöpolitiikan” syntyminen käytännössä, joka tukee Euroopan talouden uudelleenkäynnistämistä.

Bryssel 17. maaliskuuta 2010

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Mario SEPI
